

VIẾT BÀI LÀM VĂN SỐ 3 : NGHỊ LUẬN VĂN HỌC

KẾT QUẢ CẦN ĐẠT

Biết vận dụng các thao tác lập luận phân tích và so sánh để viết bài văn nghị luận văn học.

I - HƯỚNG DẪN CHUNG

- Đọc kĩ các bài *Thao tác lập luận phân tích, Thao tác lập luận so sánh* để có thể vận dụng tốt khi làm bài.
- Đọc lại các văn bản văn học vừa học, hệ thống hoá những kiến thức đã tiếp nhận từ các bài học để làm bài.

II - GỢI Ý MỘT SỐ ĐỀ BÀI

1. So sánh tài sắc của Thuý Vân và Thuý Kiều được thể hiện trong đoạn trích sau :

*Đầu lòng hai ả tố nga,
Thuý Kiều là chị, em là Thuý Vân.
Mai cốt cách, tuyết tinh thần,
Mỗi người một vẻ, mười phân vẹn mười.
Vân xem trang trọng khác vời,
Khuôn trăng đầy đặn, nét ngài nở nang.
Hoa cười, ngọc thốt, đoan trang,
Mây thua nước tóc, tuyết nhuường màu da.
Kiều càng sắc sảo mặn mà,
So bề tài sắc lại là phẫn hờn :
Làn thu thuỷ, nét xuân son,
Hoa ghen thua thắm, liễu hèn kém xanh.
Một hai nghiêng nước nghiêng thành,
Sắc đành đòi một, tài đành hoạ hai.
Thông minh vốn săn tính trời,
Pha nghè thi hoạ đủ mùi ca ngâm.*

*Cung thương lầu bạc ngũ âm,
Nghề riêng ăn đứt Hồ cầm một truong.
Khúc nhả tay lựa nên chuông,
Một thiên “bạc mệnh” lại càng náo nhân.
Phong lưu rất mực hồng quân,
Xuân xanh xấp xỉ tối tuần cập kê.
Êm đềm trướng rủ màn che,
Tường đông ong bướm đi về mặc ai.*

(Nguyễn Du, *Truyện Kiều*)

2. Nguyễn Khuyến và Tú Xương có nỗi niềm tâm sự giống nhau nhưng giọng thơ có điểm khác nhau như thế nào ? Hãy làm rõ ý kiến của mình.
3. Vẻ đẹp của hình tượng người nông dân trong *Văn tế nghĩa sĩ Càn Giuộc* của Nguyễn Đình Chiểu.
4. Những cảm nhận sâu sắc của anh (chị) qua tìm hiểu cuộc đời và thơ văn Nguyễn Đình Chiểu.

III - GỢI Ý CÁCH LÀM BÀI

Ở đề 1, cần tìm hiểu sự khác nhau trong cách miêu tả Thuý Vân và Thuý Kiều của Nguyễn Du như thế nào (dẫn chứng). Sự khác nhau đó dự báo điều gì về số phận của mỗi người ?

Ở đề 2, cần chỉ rõ đặc điểm thời đại Nguyễn Khuyến và Tú Xương sống ; thơ của hai tác giả cùng có điểm chung nào (dẫn chứng) và có giọng thơ khác nhau như thế nào (dẫn chứng),...

Với đề 3, cần đọc kĩ bài *Văn tế nghĩa sĩ Càn Giuộc*, chỉ rõ người nông dân mộc mạc, chất phác... (dẫn chứng) nhưng rất giàu nghĩa khí, dũng cảm xả thân chống giặc (dẫn chứng).

Với đề 4, cần trình bày những cảm nhận sâu sắc, chân thành và xúc động nhất khi tìm hiểu cuộc đời và thơ văn Nguyễn Đình Chiểu.